

**De Invloed van Mediaberichtgeving op de Perceptie van Kinderen en Jongeren ten Aanzien van
Kleinschalige Rampen: een scoping review.**

Naam: Lennart Werkman

Studentennummer: S4517245

Datum: 6 juni 2025

Cursus: Bachelorwerkstuk; PABA-A412

Begeleiders: dr. A. Lichtwarck-Aschoff (eerste beoordelaar) en V. Nomden

Tweede beoordelaar: dr. A.E. Zijlstra

Aantal woorden: 6089

Bachelor Pedagogische Wetenschappen

Faculteit Gedrags- en Wetenschappen

Rijksuniversiteit Groningen

Abstract

This research investigates the influence of social media on the perception of small-scale disasters among children and adolescents. While large-scale disasters such as earthquakes and floods often dominate media coverage, small-scale disasters, including local floods, accidents, and fires, receive less attention. However, these incidents can have significant psychological and societal impacts, especially on vulnerable groups such as young people. This study explores how young people perceive these events, how media coverage influences their perception, and the role of social media in shaping their views. The research draws on three key theoretical frameworks: Agenda-setting theory, Framing theory, and Cultivation theory, to examine how social media impacts youth perception. Social media platforms like Instagram, TikTok, and Twitter play a crucial role in providing information about these events and shaping the way young people understand their severity. On one hand, social media offers emotional support, fosters a sense of community, and helps in building resilience, particularly through peer communication. On the other hand, excessive exposure to traumatic content, visual images, and unreliable information can exacerbate anxiety and stress, contributing to psychological distress, such as vicarious trauma. This study highlights the dual impact of social media, showing that while it can offer valuable support, it can also reinforce fear and distort risk perception, especially due to algorithmic recommendations that expose young people to repeated disaster-related content. The research also emphasizes the importance of the social context, including family and community support, in mitigating the negative effects of social media exposure. The findings suggest that future research should focus on long-term effects, particularly in non-Western contexts, and explore the impact of different types of media content, such as visual versus textual information. Practically, this study underlines the need for media literacy programs that help young people critically engage with social media, recognize misinformation, and develop healthy coping mechanisms during crises.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Methode	6
Resultaten	9
Discussie	16
Literatuurlijst	20
Bijlage I	23
Bijlage II	24

Inleiding

Grote rampen, zoals aardbevingen, overstromingen of pandemieën, krijgen doorgaans veel media-aandacht en worden breed besproken binnen de samenleving. In tegenstelling tot deze grootschalige gebeurtenissen, ontvangen kleinschalige rampen vaak minder aandacht van zowel de media als het publiek (Johansson, 2014). Toch kunnen deze incidenten, ondanks hun kleinere zichtbaarheid, ernstige gevolgen hebben voor de getroffen gemeenschappen, vooral voor kwetsbare groepen zoals kinderen en jongeren (Johansson, 2014). De impact van dergelijke rampen is vaak langdurig en ingrijpend, ook al blijft deze vaak onopgemerkt door de bredere samenleving. Dit benadrukt de noodzaak om te onderzoeken hoe jongeren kleinschalige rampen waarnemen, hoe zij deze interpreteren, en welke invloed de berichtgeving op sociale media heeft op hun perceptie en de gevolgen. Kleinschalige rampen worden gekarakteriseerd door hun beperkte omvang en geografische impact, maar kunnen toch aanzienlijke gevolgen hebben voor de betrokkenen (Shrestha & Gaillard, 2013). Voorbeelden hiervan zijn lokale overstromingen, verkeersongelukken, luchtvervuiling of branden. Hoewel deze rampen minder in de media worden belicht, kunnen ze langdurige psychologische en maatschappelijke effecten veroorzaken, vooral bij jongeren, die gevoelig zijn voor de emoties die gepaard gaan met dergelijke gebeurtenissen (Nivel, 2023). Daarom is het van belang te onderzoeken hoe deze rampen in de media worden gepresenteerd en welke invloed dit heeft op de beleving van jongeren over de ernst van de situatie.

Het begrip perceptie speelt een centrale rol in dit onderzoek. Perceptie verwijst in dit onderzoek naar de manier waarop jongeren de ernst, de risico's en de gevolgen van kleinschalige rampen inschatten (Gutteling, 2017). Dit gaat verder dan de cognitieve beoordeling van de feiten; het betreft ook hoe jongeren emotioneel reageren op de informatie die ze ontvangen, hoe zij de informatie verwerken en hoe zij betekenis geven aan de rampen die zij meemaken, vooral via de media. Perceptie is sterk afhankelijk van de bron en de manier waarop informatie wordt gepresenteerd. In dit onderzoek wordt een bijzondere nadruk gelegd op sociale media als belangrijke bron van informatie voor jongeren.

Sociale media zijn tegenwoordig een essentiële manier voor jongeren om informatie te verkrijgen (Commissariaat voor de Media, 2024). Waar sociale media oorspronkelijk vooral werden gebruikt voor sociaal contact en het delen van persoonlijke ervaringen, is de rol van sociale media geëvolueerd naar een belangrijke nieuwsbron (Commissariaat voor de Media, 2024). Vooral jongeren maken steeds vaker gebruik van platforms zoals Instagram, TikTok en YouTube om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen, inclusief rampen en crises. Sociale media bieden jongeren een constante stroom van informatie die vaak direct, ongestructureerd en onbewerkter is dan traditionele nieuwsmedia. Daardoor is de manier waarop rampen in de media worden gepresenteerd van groot belang voor hoe jongeren deze gebeurtenissen interpreteren en erop reageren, zoals blijkt uit de bevindingen van Garfin, Silver en Holman (2014).

Een belangrijk theoretisch kader voor het begrijpen van de invloed van media op de perceptie van rampen is de agenda-setting theory (McCombs & Shaw, 1972). Deze theorie biedt inzicht in hoe media bepalen welke onderwerpen als belangrijk worden geacht door het publiek. Sociale media spelen hierin een sleutelrol, doordat bepaalde rampen meer aandacht krijgen dan andere, wat de zorgen van jongeren kan sturen. Sociale media kunnen bijvoorbeeld een specifieke ramp constant benadrukken, waardoor jongeren de ernst van een relatief onbelangrijke gebeurtenis kunnen overdrijven, of omgekeerd, rampen die minder aandacht krijgen, kunnen worden gemarginaliseerd. Dit proces is cruciaal voor het analyseren van de impact van sociale media op de perceptie van jongeren, omdat het helpt te begrijpen hoe de selectie van gebeurtenissen door sociale media de prioriteiten en zorgen van jongeren kan beïnvloeden.

Een andere theorie die van belang is voor dit onderzoek, is de framing theory (Entman, 1993). Deze theorie stelt dat media niet alleen berichten over gebeurtenissen, maar ook de betekenis van deze gebeurtenissen creëren door de manier waarop ze gepresenteerd worden. Dit betekent dat de manier waarop een ramp wordt geframed, bijvoorbeeld als een tragisch incident, een natuurramp, of een beheersbare situatie, invloed heeft op hoe jongeren de ernst en de gevolgen van de ramp inschatten. Framing helpt dus om te begrijpen hoe jongeren zich voelen over een ramp. Bijvoorbeeld, een bericht over een lokale brand kan worden geframed als een ‘tragisch incident’, wat gevoelens van medeleven oproept, of als een ‘beheersbare situatie’, wat de perceptie van risico kan verminderen. Dit kader wordt in dit onderzoek toegepast om te analyseren hoe framing via sociale media de emotionele en cognitieve reacties van jongeren beïnvloedt.

Ten slotte biedt de cultivation theory (Gerbner et al., 1980) waardevolle inzichten in de langdurige effecten van mediaconsumptie. Volgens deze theorie kan herhaalde blootstelling aan media de perceptie van de werkelijkheid vervormen. Wanneer jongeren herhaaldelijk worden blootgesteld aan berichten over rampen via sociale media, kan dit leiden tot een vertekend beeld van de werkelijkheid, waardoor ze gevoeliger worden voor de gevaren die de media voortdurend benadrukken. Dit effect is versterkt bij jongeren die intensief gebruikmaken van sociale media, aangezien ze voortdurend worden blootgesteld aan nieuws en informatie die mogelijk niet in verhouding staat tot de werkelijke prevalentie van rampen (Garfin, Silver, & Holman, 2022). De cultivation theory biedt een waardevol kader voor het bestuderen van de langdurige impact van mediaboodschappen, omdat het ons helpt te begrijpen hoe frequente blootstelling aan rampen in de media kan bijdragen aan het ontwikkelen van een verhoogd risicoperceptie bij jongeren.

De drie theorieën, agenda-setting, framing en cultivation, zijn cruciaal voor het begrijpen van hoe mediaberichtgeving de perceptie van jongeren beïnvloedt. Allereerst helpt de agenda-setting theory (McCombs & Shaw, 1972) bij het begrijpen van hoe media bepalen welke rampen als belangrijk worden gepresenteerd, wat de prioriteiten en zorgen van jongeren beïnvloedt. Vervolgens biedt de framing theory

(Entman, 1993) inzicht in hoe de manier waarop rampen in de media worden gepresenteerd de emotionele en cognitieve reacties van jongeren kan beïnvloeden. Ten slotte biedt de cultivation theory (Gerbner et al., 1980) een kader voor het begrijpen van hoe langdurige blootstelling aan rampenmedia het risicoperceptieniveau van jongeren kan verhogen, wat hen gevoeliger maakt voor gevaren die niet noodzakelijk in verhouding staan tot de werkelijke prevalentie van rampen. Deze theorieën vormen samen de basis voor het bestuderen van de invloed van media op de perceptie van jongeren en helpen bij het interpreteren van de resultaten van dit onderzoek.

Het doel van dit onderzoek is om de invloed van mediaberichtgeving, met een specifieke focus op sociale media, op de perceptie van kinderen en jongeren ten aanzien van kleinschalige rampen te analyseren. Hierbij wordt onderzocht welke elementen van mediaberichtgeving zoals framing, sensationisme, en herhaalde blootstelling aan rampenbeelden de risicoperceptie en angst van jongeren beïnvloeden. De invloed van sociale media wordt specifiek bestudeerd omdat deze platforms jongeren niet alleen passief informatie laten consumeren, maar hen ook in staat stellen om actief deel te nemen aan de verspreiding en interpretatie van informatie. De onderzoeksvraag die centraal staat in dit onderzoek is: Wat is er bekend over de invloed van berichtgeving op sociale media op de perceptie van kinderen en jongeren ten aanzien van kleinschalige rampen?

Door deze vraag te onderzoeken, beoogt dit onderzoek nieuwe inzichten te verkrijgen in de rol van sociale media in de perceptie van kleinschalige rampen onder jongeren. Het biedt de mogelijkheid om te begrijpen hoe jongeren de berichtgeving op sociale media verwerken en welke invloed deze berichtgeving heeft op hun risicoperceptie, angstniveau en emotionele reacties. Verder kan dit onderzoek bijdragen aan de ontwikkeling van effectieve communicatiestrategieën die jongeren in staat stellen om kritischer om te gaan met media-inhoud, waardoor ze beter voorbereid zijn op crises en veerkrachtiger worden in het omgaan met rampen.

Methode

Onderzoeksdesign

In dit onderzoek is gekozen voor een systematische literatuurstudie met behulp van een scoping review methode, deze aanpak maakt het mogelijk om een breed overzicht van het bestaande onderzoek te verkrijgen. Dit helpt om te onderzoeken hoe media werken en hoe jongeren daarop reageren. Bovendien biedt een scoping review de ruimte om belangrijke concepten en theorieën te identificeren die verband houden met de invloed van sociale media op de perceptie van rampen. Het doel is niet alleen om inzicht te verkrijgen in de invloed van sociale media op jongeren, maar ook om de rol van mediaberichtgeving bij het vormen van perceptie en emotionele reacties te begrijpen.

Selectiecriteria

De literatuurzoektocht vond plaats tussen maart en mei 2025. Om de relevantie en kwaliteit van de geselecteerde studies te waarborgen, werden duidelijke inclusiecriteria gehanteerd. Alleen studies over kleinschalige rampen werden meegenomen, grootschalige rampen vielen buiten de criteria. In dit onderzoek worden kleinschalige rampen gedefinieerd als gebeurtenissen die weliswaar niet de omvang hebben van nationale of wereldwijde rampen, maar toch ernstige gevolgen kunnen hebben voor getroffen gemeenschappen (Shrestha & Gaillard, 2013). De focus ligt hierbij op de impact van deze rampen op kinderen en jongeren tussen de 10 en 24 jaar. Studies die zich uitsluitend richten op medische of klinische interventies zonder een duidelijke koppeling aan media-invloeden of perceptie van rampen, werden uitgesloten. Daarnaast werd ervoor gekozen om studies te focussen op de jaren 2012 en later, om te zorgen voor relevantie met de recente ontwikkeling van sociale media als dominante nieuwsbron.

Zoekstrategie

De literatuur werd verzameld uit drie belangrijke academische databanken: ERIC, PsycInfo en Smartcat. ERIC biedt toegang tot studies op het gebied van educatie en jeugdzorg, PsycInfo richt zich op psychologische en sociaal-emotionele aspecten, en Smartcat fungeert als een brede zoekmachine voor sociaalwetenschappelijke literatuur. De zoekstrategie (bijlage I) voor dit onderzoek combineerden zoektermen uit vier belangrijke domeinen om een breed maar gerichte literatuurverzameling te waarborgen.

Het eerste domein richtte zich op de doelgroep, waarbij termen als "children", "adolescents", "teenagers", "youth", "young people" en "students" werden gebruikt om te zorgen voor een representatie van de specifieke leeftijdsgroep van kinderen en jongeren. Het tweede domein betrof de rampsituatie, waarbij gezocht werd naar termen zoals "small-scale disasters", "local disasters", "minor disasters", "community crisis", "environmental hazard", "emergency", "accident" en "natural hazard". Deze zoektermen werden gekozen om kleinschalige rampen en incidenten te identificeren, die relevant zijn voor het onderzoek naar de impact op jongeren. Het derde domein omvatte media-invloed, met termen zoals "social media", "digital media", "online media", "internet", "Instagram", "TikTok", "YouTube" en "online communication". Deze termen reflecteren de moderne media waar kinderen en jongeren mee in aanraking komen, met een focus op de invloed van sociale en digitale media. Het laatste domein ging over perceptie en gedrag, waarbij termen als "risk perception", "emotional response", "psychological impact", "media framing", "media influence", "coping", "behavior", "response to disaster" en "information processing" werden opgenomen. Deze termen waren bedoeld om de variabelen te identificeren die de manier waarop jongeren rampen waarnemen en erop reageren, beschrijven. Door deze vier domeinen systematisch te combineren, werd een zoekstrategie opgesteld die de belangrijkste aspecten van het onderzoeksdoel dekte en zo een breed overzicht van relevante literatuur mogelijk maakte.

Selectieprocedure

De selectieprocedure volgde een stapsgewijze aanpak die het mogelijk maakte om de meest relevante studies voor dit onderzoek te identificeren. De eerste fase van de selectie bestond uit het screenen van de titels en abstracts van de 175 artikelen die werden gevonden door de zoekstrategie. Dit werd uitgevoerd met behulp van de softwaretool Rayyan, die dubbele beoordelingen voorkomt en de efficiëntie verhoogt door het mogelijk te maken om artikelen snel te beoordelen.

In de eerste fase werden de artikelen beoordeeld op basis van de inclusiecriteria. De focus lag hierbij op het identificeren van studies die specifiek betrekking hadden op kleinschalige rampen en die zich richtten op jongeren tussen de 10 en 24 jaar. Studies die geen concrete interventies of media-invloeden onderzochten, werden uitgesloten. Ook werden artikelen die zich richtten op andere doelgroepen, zoals volwassenen, gezinnen of enkel de zorgverleners in rampgebieden, uitgesloten. Bovendien werden studies die niet rechtstreeks de invloed van sociale media op de perceptie van risico of de psychologische effecten van rampen onderzochten, niet opgenomen.

De eerste zoekactie leidde tot een selectie van 77 publicaties. Na verfijning van de zoekstring, inclusief de toevoeging van synoniemen en gerelateerde begrippen, werd het totaal aantal publicaties verhoogd naar 175. Na het screenen van de titels en abstracts werden 39 artikelen geselecteerd voor een grondiger analyse van de volledige tekst. Van de 39 artikelen werden uiteindelijk 7 studies geselecteerd voor verdere evaluatie, zoals weergegeven in de PRISMA flowchart (bijlage II). De overige 32 artikelen werden uitgesloten omdat ze geen betrekking hadden op kleinschalige rampen of omdat ze niet aansloten bij het theoretische kader van dit onderzoek. De geselecteerde studies werden verder beoordeeld op basis van hun wetenschappelijke kwaliteit, methodologische benadering en relevantie voor de onderzoeksvraag.

Data-extractie en -synthese

Voor de data-extractie werd een gestandaardiseerde tabel gebruikt (tabel 1) om de belangrijkste gegevens uit de geselecteerde studies te extraheren. Deze tabel bevatte de volgende informatie: auteurs, jaar van publicatie, type ramp, type sociale media-invloed, de theoretische kaders die werden gebruikt (zoals de Framing Theory en Cultivation Theory), en de belangrijkste bevindingen en conclusies van de studies. Elke studie werd beoordeeld op basis van de impact van sociale media op de perceptie van jongeren en de invloed van media-invloeden op hun psychologische welzijn.

Na het extraheren van de data werden de studies gecategoriseerd op basis van thema's zoals de positieve en negatieve effecten van sociale media, de invloed van framing, en de impact van visuele media. Deze thema's werden vervolgens geanalyseerd om te bepalen hoe sociale media de risicoperceptie en de emotionele reacties van jongeren beïnvloeden. Een belangrijke stap was het identificeren van patronen en trends in de data, zoals bijvoorbeeld het verschil in impact van visuele media versus tekstuele informatie, en de rol van peer-to-peer communicatie in het versterken van sociale steun.

De data-synthese werd uitgevoerd door de belangrijkste bevindingen uit de studies samen te vatten en met elkaar te vergelijken. Studies die vergelijkbare resultaten vertoonden, werden gegroepeerd, terwijl studies met uiteenlopende resultaten nader werden geanalyseerd om mogelijke verklaringen voor de verschillen te onderzoeken. Dit stelde ons in staat om een inzicht te verkrijgen in de algemene invloed van sociale media op de perceptie van kleinschalige rampen door jongeren. De synthese hielp ook om te bepalen welke elementen van de mediaberichtgeving, zoals sensationalisme of framing, de grootste invloed hadden op de psychologische gezondheid van jongeren.

Resultaten

In deze sectie worden de bevindingen van dit onderzoek gepresenteerd, waarbij de nadruk ligt op drie belangrijke thema's die de invloed van sociale media op de perceptie van jongeren ten aanzien van kleinschalige rampen beschrijven: de positieve aspecten van media-invloeden, de negatieve aspecten van media-invloeden en het type media-invloeden. De bevindingen (tabel 1) uit verschillende studies bieden belangrijke inzichten in de relatie tussen mediaboodschappen en de psychologische gezondheid van jongeren.

Positieve Aspecten van Media-invloeden

Uit de geselecteerde studies blijkt dat sociale media een cruciale rol spelen in het helpen van jongeren om veerkracht op te bouwen en steun te vinden na kleinschalige rampen. Het onderzoek van Hilliard (2017) onderzoekt hoe sociale media jongeren kunnen ondersteunen bij het opbouwen van sociale netwerken na natuurrampen zoals overstromingen en branden. Hilliard's kwalitatieve studie maakt gebruik van interviews en casestudies van jongeren die actief sociale netwerken opbouwden via platformen zoals Facebook en Twitter. De resultaten benadrukken hoe sociale media kunnen fungeren als waardevolle hulpmiddelen voor het verstrekken van informatie en het creëren van gemeenschappen waar jongeren zich gesteund voelen. De studie biedt belangrijke context door aan te geven dat jongeren in crisissituaties, zoals overstromingen of branden, sociale netwerken kunnen gebruiken om ervaringen te delen, wat belangrijk is voor degenen die zich anders eenzaam voelen.

Daarnaast bevestigen de bevindingen van Li et al. (2024) dat jongeren die via sociale media met vrienden praten over rampen zich minder geïsoleerd voelen en minder kans hebben om indirect trauma (vicarious trauma) te ervaren. Dit kwantitatieve onderzoek richtte zich specifiek op rampen zoals de vliegtuigcrash van MU5735 en gebruikte een enquête onder 1317 Chinese college-studenten om de effecten van sociale media op vicarious trauma te onderzoeken. De bevindingen tonen aan dat het delen van zorgen en ervaringen via sociale media jongeren kan helpen de psychologische impact van rampen te verwerken. Het onderzoek toont aan dat sociale media niet alleen een bron van informatie zijn, maar ook een platform voor emotionele verwerking en psychologische steun. Dit werd verder bevestigd door het

gebruik van statistische analyses die een positieve correlatie aantoonde tussen sociale media-interactie en het verminderen van trauma.

Bovendien blijkt uit de studie van Jones et al. (2017), die onderzocht hoe sociale media jongeren tijdens een campus-lockdown een gevoel van controle en veiligheid kunnen geven, dat het gebruik van sociale media jongeren helpt zich meer verbonden te voelen met anderen en de situatie beter onder controle te krijgen. Dit kwantitatieve onderzoek toonde aan dat het delen van informatie via platforms zoals Twitter het gevoel van solidariteit versterkte en bijdroeg aan de collectieve veerkracht van studenten. Dit versterkt de gedachte dat sociale netwerken via sociale media een belangrijke rol spelen in het emotioneel ondersteunen van jongeren tijdens crisissituaties.

Verder toont het onderzoek van Phan en Airolti (2015) aan hoe sociale netwerken op platforms zoals Facebook na een ramp significant veranderen. Dit longitudinale onderzoek volgde studenten die getroffen waren door orkaan Ike en documenteerde de veranderingen in hun sociale netwerken. Het onderzoek laat zien dat de studenten die direct getroffen waren, hechtere netwerken vormden, wat hen mogelijk geholpen heeft om veerkracht te ontwikkelen en steun te vinden. Dit onderzoek ondersteunt het idee dat sociale netwerken via sociale media een belangrijke rol spelen bij het verwerken van rampen en het emotioneel ondersteunen van jongeren.

De studies benadrukken dat sociale media zowel als bron van informatie als emotioneel steunplatform kunnen zijn, hoewel ze verschillende aspecten benadrukken. Terwijl Hilliard (2017) de rol van sociale media in het opbouwen van netwerken en gemeenschappen in tijden van crisis benadrukt, legt Li et al. (2024) de nadruk op het verminderen van isolatie en indirect trauma via sociale interactie. Jones et al. (2017) en Phan en Airolti (2015) tonen aan dat sociale media jongeren in staat stellen om controle en steun te vinden, wat helpt bij het versterken van collectieve veerkracht. Samen laten deze studies zien dat sociale media een ondersteunende rol spelen, maar dit effect is afhankelijk van de mate van betrokkenheid en de manier waarop jongeren sociale netwerken gebruiken.

Negatieve Aspecten van Media-invloeden

Hoewel sociale media positieve effecten kunnen hebben, wijzen de studies ook op aanzienlijke negatieve gevolgen van blootstelling aan rampgerelateerde informatie. Het onderzoek van Türkan en Hatipoğlu (2025) toont aan dat jongeren die actief rampgerelateerde content volgen vaker last hebben van mentale gezondheidsproblemen zoals angst en depressie. De intensiteit van de mediablootstelling, vooral via sociale media, versterkt deze negatieve effecten. Dit kwantitatieve onderzoek, dat correlatieve analyses gebruikte, werd uitgevoerd met een steekproef van jongeren die actief sociale media gebruikten om rampgerelateerde inhoud te volgen. De studie laat zien dat de verhoogde blootstelling aan traumatische informatie mogelijk de emotionele belasting verhoogt door voortdurende herinneringen aan de ramp, wat leidt tot een verhoogd risico op psychologische klachten. Het mechanisme achter deze

effecten is mogelijk gerelateerd aan een verhoogde empathie en betrokkenheid bij de tragedie, wat de psychologische stress vergroot. Deze resultaten benadrukken het gevaar van overmatige blootstelling aan rampgerelateerde content via sociale media, wat langdurige negatieve gevolgen kan hebben voor de mentale gezondheid van jongeren.

De studie van Ohnuma et al. (2023) toont aan dat blootstelling aan gewelddadige beelden van rampen, zoals de Oost-Japanse Aardbeving in 2011, leidde tot verhoogde scores op de Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) bij kinderen, wat suggereert dat langdurige mediablootstelling de geestelijke gezondheid van kinderen kan schaden, zelfs jaren na de gebeurtenis. Dit onderzoek gebruikte een correlationeel ontwerp, waarbij de relatie tussen mediablootstelling en psychologische effecten werd gemeten. Hoewel deze bevindingen waardevol zijn, is het belangrijk op te merken dat correlatieve studies geen oorzaak-gevolgrelaties kunnen aantonen. Er kunnen andere factoren meespelen die de geestelijke gezondheid van de kinderen beïnvloeden, zoals andere stressfactoren die samenhangen met de ramp. Dit onderzoek biedt echter waardevolle inzichten in de mogelijke psychologische gevolgen van mediablootstelling na rampen.

De bevindingen van Jones et al. (2017) benadrukken verder dat de voortdurende blootstelling aan onbetrouwbare informatie, zoals geruchten of conflicterende berichten via sociale media, kan leiden tot verhoogde angst en stress bij jongeren. Dit effect werd versterkt in het geval van een gebrek aan consistente en betrouwbare informatie van officiële kanalen. Dit kwantitatieve onderzoek documenteert de negatieve gevolgen van sociale media die niet alleen rampgerelateerde informatie verspreiden, maar ook geruchten en onbetrouwbare berichten die jongeren verwarren en angst aanjagen.

Hilliard (2017) benadrukt de schadelijke impact van gewelddadige beelden via sociale media, wat leidt tot vicarious trauma, waarbij jongeren indirect psychologisch getraumatiseerd worden door het observeren van de ellende van anderen. Dit fenomeen werd verder ondersteund door het onderzoek van Li et al. (2024), dat gebruik maakte van een kwantitatieve enquête onder 1317 jongeren en aantoonde dat frequent gebruik van sociale media en blootstelling aan rampgerelateerde inhoud de kans op vicarious trauma verhoogt. Dit werd onderzocht met statistische technieken die de correlatie tussen intensieve blootstelling en psychologische schade onderzochten.

De bevindingen van Chandradasa et al. (2025), die de Paaszondagbombardementen in Sri Lanka onderzochten, benadrukken hoe herhaalde blootstelling aan media na gewelddadige aanslagen kan leiden tot verhoogde angst en stress bij jongeren. Het onderzoek maakte gebruik van longitudinale data om de effecten van herhaalde mediablootstelling over een langere periode te bestuderen. Deze bevindingen benadrukken het belang van het beperken van de blootstelling aan schadelijke mediabeelden, vooral voor kwetsbare doelgroepen zoals jongeren die al psychologisch kwetsbaar zijn.

De studies tonen aan dat intensieve blootstelling aan rampgerelateerde media via sociale media negatieve effecten heeft op de mentale gezondheid van jongeren. Türkkan en Hatipoğlu (2025) wijzen op verhoogde angst en depressie door frequente blootstelling aan traumatische inhoud, terwijl Hilliard (2017) de schadelijke impact van gewelddadige beelden benadrukt, wat kan leiden tot vicarious trauma. Ohnuma et al. (2023) tonen aan dat langdurige blootstelling aan gewelddadige beelden de geestelijke gezondheid van kinderen schaadt, en Li et al. (2024) bevestigen dat sociale media het risico op vicarious trauma verhogen. Jones et al. (2017) benadrukken daarnaast de verwarring en stress die ontstaan door onbetrouwbare informatie via sociale media. Al deze bevindingen wijzen op de psychologische risico's van overmatige blootstelling aan rampgerelateerde media.

Type Media-invloeden

Het type media-invloeden blijkt van cruciaal belang te zijn voor de manier waarop jongeren rampen ervaren en begrijpen. De invloed van sociale media verschilt sterk afhankelijk van het soort inhoud dat wordt gepresenteerd en de wijze waarop deze inhoud wordt geconsumeerd. Sociale mediaplatforms zoals Instagram, Facebook, Twitter (X) en TikTok spelen een belangrijke rol in hoe rampgerelateerde informatie wordt gedeeld en ontvangen door jongeren, wat hun perceptie van de ernst en de gevolgen van rampen beïnvloedt.

Een van de meest opvallende bevindingen in dit onderzoek betreft de impact van algoritmische aanbevelingssystemen die platformen zoals Facebook en Twitter gebruiken. Li et al. (2024) wijzen erop dat deze algoritmen jongeren steeds vaker blootstellen aan rampgerelateerde inhoud, zelfs wanneer ze hier niet actief naar zoeken. Het gebruik van dergelijke algoritmes vergroot de blootstelling aan gewelddadige beelden en traumatische verhalen, wat het risico op vicarious trauma (indirect psychologisch trauma) verhoogt. Op basis van eerdere literatuur wordt verondersteld dat herhaaldelijke blootstelling aan rampgerelateerde berichten jongeren onbewust confronteert met de ellende van anderen, wat mogelijk leidt tot verhoogde angst en stress, vooral bij jongeren die al gevoelig zijn voor psychologische belasting door eerdere traumatische ervaringen.

Naast de impact van algoritmes, wordt de kracht van visuele media in het verspreiden van trauma benadrukt. Hilliard (2017) legt uit dat visuele content, zoals foto's en video's van rampen, de psychologische impact van rampen kan versterken, wanneer deze beelden bijvoorbeeld via sociale media worden gedeeld. Het gebruik van visuele media op platforms zoals Instagram en Twitter verhoogt de blootstelling aan schokkende beelden, waardoor jongeren moeilijker kunnen ontsnappen aan de intensiteit van wat ze zien. Het visuele beeld van deze media maakt het voor jongeren extra moeilijk om de impact van rampen los te laten, wat kan bijdragen aan langdurige psychologische gevolgen, zoals posttraumatische stress.

Chandradasa et al. (2025) onderzochten de impact van verschillende soorten media, zoals geschreven teksten en informatieve video's, en ontdekten dat deze positieve effecten kunnen hebben, mits ze gericht zijn op psycho-educatie en veerkrachtstrategieën. Het onderzoek vergeleek verschillende mediaformaten om de effectiviteit van deze benaderingen te evalueren, waarbij geschreven teksten en video's werden getest op hun vermogen om jongeren te ondersteunen in hun coping-strategieën. Deze vormen van media-invloeden bieden niet alleen noodzakelijke informatie, maar verschaffen jongeren ook de handvatten om met trauma's om te gaan. Educatieve video's of informatieve teksten kunnen jongeren voorzien van copingstrategieën, waardoor ze zich gesteund voelen in hun verwerking van rampen en crises. Dit benadrukt het belang van het type media-inhoud: ondersteunende en educatieve media-invloeden kunnen een beschermende rol spelen en bijdragen aan een gezonde verwerking van traumatische ervaringen.

De studies benadrukken dat het type media dat jongeren consumeren, de impact ervan beïnvloedt. Li et al. (2024) leggen de nadruk op de schadelijke effecten van algoritmische aanbevelingssystemen, die jongeren onbewust blootstellen aan traumagerelateerde content. Hilliard (2017) en Chandradasa et al. (2025) bieden echter een meer genuanceerde kijk, waarbij ze de kracht van visuele media en informatieve content bespreken. Hilliard stelt dat visuele media de psychologische impact van rampen kan versterken, terwijl Chandradasa et al. wijzen op de potentie van educatieve video's en tekstuele informatie om positieve effecten te genereren. De verschillen in de studies suggereren dat het type media-inhoud van groot belang is: visuele media kunnen de psychologische belasting verhogen, terwijl educatieve en ondersteunende content jongeren kan helpen met copingstrategieën en het verwerken van trauma. Het is dus essentieel om de aard van de media-inhoud goed af te stemmen op de behoeften van jongeren, waarbij schadelijke visuele content wordt beperkt en psycho-educatie wordt versterkt.

Tabel 1.*Extractietabel.*

Auteur(s)	Land	Onderzoeksdesign	Type ramp	Jaar	Theoretisch kader	Samenvatting van de resultaten
Hilliard	Verenigde Staten	Kwalitatief, Observationeel	Natuurrampen (overstromingen, branden)	2017	Framing theory Media framing kan de perceptie van rampen beïnvloeden, bijvoorbeeld door het benadrukken van de gezamenlijke ervaring.	Sociale media bieden steun, maar kunnen ook leiden tot overbelasting. Visuele media versterken de psychologische impact.
Phan & Airoidi	Diverse landen	Experimenteel, Cross-sectioneel	Gemeenschapsrampen	2015	Agenda-setting theory De media bepalen welke rampen belangrijk zijn en welke aandacht krijgen.	Online interacties namen toe na rampen; sociale media bepalen welke rampen centraal staan.
Ohnuma et al.	Japan	Kwantitatief, Longitudinaal	Oost-Japanse Aardbeving	2023	Framing theory De manier waarop rampen gepresenteerd worden beïnvloedt de psychologische reacties van het publiek.	Langdurige blootstelling aan rampbeelden via televisie verhoogt psychopathologie bij kinderen.
Jones et al.	Verenigde Staten	Experimenteel, Cross-sectioneel	Universiteitslockdown	2017	Agenda-setting theory Media kunnen de sociale focus sturen, wat invloed heeft op hoe mensen een gebeurtenis ervaren.	Onbetrouwbare informatie verhoogde stress; peer-communicatie gaf jongeren een gevoel van controle.

Tabel 1.

Extractietabel.

Auteur(s)	Land	Onderzoeksdesign	Type ramp	Jaar	Theoretisch kader	Samenvatting van de resultaten
Chandradasa et al.	Sri Lanka	Kwalitatief, Longitudinaal	Paaszondagbombardementen	2020	Cultivation theory Langdurige blootstelling aan mediabeelden kan zorgen voor een verhoogde perceptie van angst en bedreigingen.	Visuele herhaling van aanslagen via media leidde tot verhoogde angst; mediaconsumptie beïnvloedde copingstrategieën.
Türkkan & Hatipoğlu	Turkije	Kwantitatief, Longitudinaal	Aardbeving in Kahramanmaraş	2025	Cultivation theory Herhaaldelijke blootstelling aan rampenmedia kan de angst en depressie bij jongeren versterken.	Hoge mediaconsumptie leidde tot verhoogde angst en depressie bij jongeren.
Li et al.	China	Kwantitatief, Longitudinaal	Vliegtuigcrash MU5735	2024	Framing theory De wijze van berichtgeving over rampen kan de psychologische impact op jongeren versterken, vooral via sociale media.	Jongeren ervaren vicarious trauma door blootstelling aan rampgerelateerde content op sociale media.

Discussie

Dit onderzoek biedt waardevolle inzichten in de complexe rol van sociale media in de perceptie van jongeren ten aanzien van kleinschalige rampen. Sociale mediaplatforms zoals Facebook, Twitter, Instagram en TikTok spelen een cruciale rol in hoe rampgerelateerde informatie wordt gedeeld en ontvangen door jongeren, wat hun perceptie van de ernst en de gevolgen van rampen beïnvloedt. De effecten van sociale media kunnen zowel positief als negatief zijn, afhankelijk van het type media-inhoud, de manier van consumptie en de sociale context waarin jongeren zich bevinden. In dit onderzoek worden drie belangrijke theoretische kaders gehanteerd: framing theory (Entman, 1993), cultivation theory (Gerbner et al., 1980) en agenda-setting theory (McCombs & Shaw, 1972), die helpen om deze complexe rol van sociale media beter te begrijpen.

Aan de positieve kant kunnen sociale mediaplatforms jongeren voorzien van emotionele steun en gemeenschapsgevoel, wat bijdraagt aan de ontwikkeling van veerkracht. Wanneer jongeren via sociale media met peers communiceren, kunnen zij steun vinden en zich minder geïsoleerd voelen, wat hen helpt bij het verwerken van traumatische gebeurtenissen. Li et al. (2024) tonen aan dat jongeren die via sociale media met vrienden praten over rampen, minder kans hebben op vicarious trauma (indirect trauma). Dit ondersteunt de framing theory, die stelt dat de manier waarop rampen gepresenteerd worden, de emotionele reacties van het publiek beïnvloedt. Wanneer rampen geframed worden als gezamenlijke ervaringen, bevordert dit solidariteit en versterkt het de veerkracht van jongeren.

Echter, overmatige blootstelling aan gewelddadige beelden, onbetrouwbare informatie en geruchten kan de angst en stress van jongeren vergroten, wat hun psychologische gezondheid schaadt, vooral in gevallen van vicarious trauma. Hilliard (2017) benadrukt dat visuele media, zoals foto's en video's van rampen, de psychologische impact kunnen versterken, vooral wanneer deze beelden via sociale media worden gedeeld. Het visuele karakter van rampen maakt het voor jongeren moeilijker om de impact mentaal los te laten, wat kan bijdragen aan langdurige psychologische gevolgen zoals posttraumatische stress. Dit sluit aan bij de framing theory, die aangeeft dat de visuele presentatie van rampen de risicoperceptie verhoogt en de angst versterkt.

Daarnaast kunnen de negatieve effecten versterkt worden door algoritmische aanbevelingen. Li et al. (2024) wijzen op de rol van algoritmen die jongeren steeds vaker blootstellen aan rampgerelateerde inhoud, zelfs wanneer ze daar niet actief naar zoeken. Dit vergroot de kans op overmatige stress en kan bijdragen aan een vertekend beeld van de werkelijkheid. Deze bevindingen ondersteunen de Cultivation theory, die stelt dat langdurige blootstelling aan media de risicoperceptie van jongeren kan vervormen. Jongeren kunnen daardoor een overdreven gevoel van dreiging ontwikkelen, wat hun angst versterkt en hun vermogen om met dagelijkse stress om te gaan kan verminderen. Bovendien bevestigt dit de agenda-

setting theory, die laat zien dat de media de perceptie van de ernst van rampen beïnvloeden door de aandacht die aan bepaalde gebeurtenissen wordt besteed, waardoor jongeren de ernst van rampen als groter ervaren dan ze daadwerkelijk zijn.

De sociale context waarin jongeren zich bevinden, speelt een cruciale rol in hoe zij media-inhoud ervaren en verwerken. De bevindingen van dit onderzoek suggereren dat steun van ouders, peers en gemeenschappen de negatieve invloed van sociale media kan verminderen. Hilliard (2017) geeft aan dat peer-to-peer communicatie en gezinssteun bufferende effecten kunnen hebben op de negatieve invloed van sociale media. Gemeenschapsinterventies, die jongeren helpen veerkracht op te bouwen en sociale steun te vinden, kunnen effectief zijn in tijden van crisis, vooral wanneer professionele hulp schaars is, zoals blijkt uit het onderzoek van Chandradasa et al. (2025). Het versterken van de sociale context kan helpen jongeren beter om te gaan met de psychologische druk die sociale media kunnen veroorzaken. In toekomstig onderzoek is het belangrijk om te onderzoeken hoe gemeenschappen en gezinssteun de impact van sociale media kunnen verminderen, vooral in contexten waar professionele psychologische hulp niet onmiddellijk beschikbaar is. Deze bevindingen zouden kunnen bijdragen aan het ontwikkelen van effectieve gemeenschapsgebaseerde interventies die jongeren in crisissituaties kunnen ondersteunen.

Sterke Kanten, Beperkingen en Toekomstig Onderzoek

Dit onderzoek biedt waardevolle inzichten door een systematische benadering te gebruiken om de effecten van sociale media op de perceptie van jongeren ten aanzien van kleinschalige rampen te onderzoeken. Het gebruik van strikte inclusiecriteria en recente literatuur draagt bij aan de wetenschappelijke waarde van de bevindingen. De studies die zijn opgenomen, bieden een breed scala aan perspectieven, van het emotionele steunpotentieel van sociale media tot de negatieve gevolgen van overmatige blootstelling. Het feit dat er zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek wordt gecombineerd, verhoogt de robuustheid van de conclusies, aangezien dit verschillende invalshoeken van het probleem belicht. Bovendien biedt dit onderzoek beleidsmakers en hulpverleners belangrijke inzichten in hoe interventies gericht op sociale media kunnen worden ontworpen om jongeren te ondersteunen in crisissituaties. De toepassing van theorieën zoals de framing theory en de cultivation theory versterkt de theoretische onderbouwing van de bevindingen, wat de wetenschappelijke waarde van de discussie verder vergroot.

Ondanks de sterkte van de benadering, zijn er ook enkele belangrijke beperkingen. Ten eerste is er een overwegend westerse focus in de geselecteerde studies, wat de generaliseerbaarheid van de bevindingen naar andere culturele contexten beperkt. De toegang tot sociale media en de manier waarop rampen in de media worden gepresenteerd, kan sterk variëren in niet-westerse landen, afhankelijk van lokale infrastructuur, culturele normen en mediagebruik (Bishop, Ali, & Taylor, 2018). Dit is een cruciaal punt, aangezien media-invloeden op jongeren in verschillende sociale en culturele contexten kunnen

variëren. Toekomstig onderzoek moet zich daarom richten op het onderzoeken van de effecten van rampgerelateerde berichtgeving op jongeren in niet-westerse contexten. Dit zou een breder begrip van de culturele diversiteit in de impact van sociale media kunnen opleveren en mogelijk nieuwe richtlijnen bieden voor interventies die beter afgestemd zijn op lokale contexten.

Een andere beperking betreft de definitie van "kleinschalige rampen". In dit onderzoek werd de orkaan Ike als een kleinschalige ramp geclassificeerd, maar afhankelijk van de schaal en de impact kunnen dergelijke gebeurtenissen in andere contexten als grootschalige rampen worden beschouwd. Dit kan de resultaten beïnvloeden, aangezien de perceptie van een ramp sterk afhangt van de persoonlijke ervaring en het perspectief van de betrokken jongeren. Het zou waardevol zijn om in toekomstig onderzoek verschillende soorten rampen te onderzoeken en te verkennen hoe de perceptie van jongeren verschilt afhankelijk van de schaal van de ramp. Dit zou kunnen helpen om de effecten van diverse rampen beter te onderscheiden en gerichtere interventies te ontwikkelen, die specifiek gericht zijn op de specifieke aard van de ramp.

Voor toekomstig onderzoek is het van belang om de langdurige effecten van sociale media op de psychologische gezondheid van jongeren verder te onderzoeken. Langdurig onderzoek biedt de mogelijkheid om de veranderingen in psychologische gezondheid na blootstelling aan sociale media in de tijd te volgen en beter te begrijpen welke effecten op de lange termijn optreden. Bovendien zou het waardevol zijn om de sociale context van media-consumptie nader te onderzoeken. De rol van gezinssteun, peer-to-peer communicatie en gemeenschapsinterventies verdient bijzondere aandacht, aangezien deze factoren een bufferende werking kunnen hebben tegen de negatieve effecten van sociale media. Eerdere studies, zoals die van Hilliard (2017), hebben al aangetoond dat sociaal-emotionele steun van deze netwerken jongeren kan helpen om beter om te gaan met de stress die gepaard gaat met rampgerelateerde informatie op sociale media.

Tot slot kan het onderzoek naar de langetermijneffecten van sociale media en rampgerelateerde content verder worden versterkt door longitudinale studies die de psychologische gezondheid van jongeren over een langere periode volgen. Dit zou helpen om beter te begrijpen of de blootstelling aan sociale media na een ramp leidt tot blijvende veranderingen in de mentale gezondheid van jongeren en in hoeverre dit effect kan worden beïnvloed door andere factoren zoals leeftijd, sociale steun en persoonlijke veerkracht.

Implicaties voor de Praktijk

De implicaties voor de praktijk zijn duidelijk: het is van cruciaal belang dat jongeren leren hoe ze kritisch met sociale media omgaan, vooral wanneer ze worden blootgesteld aan rampgerelateerde informatie. Het ontwikkelen van mediageletterdheid is essentieel, zodat jongeren niet alleen onbetrouwbare informatie kunnen herkennen, maar ook hun emotionele reacties kunnen reguleren. Dit

kan bijvoorbeeld door educatieve programma's die jongeren helpen om sociale media te analyseren, de geloofwaardigheid van bronnen te evalueren en gezonde copingstrategieën te ontwikkelen voor het omgaan met stressvolle of verontrustende inhoud. Het blijkt ook cruciaal om de sociale context van jongeren te versterken, bijvoorbeeld door gezinssteun en gemeenschapsinterventies, aangezien dit een buffer kan bieden tegen de negatieve effecten van sociale media. Gemeenschapsgerichte initiatieven kunnen bijzonder effectief zijn wanneer professionele hulp niet onmiddellijk beschikbaar is, zoals blijkt uit eerdere onderzoeken naar interventies in landen zoals Sri Lanka (Chandradasa et al., 2020). Het versterken van lokale netwerken en het bevorderen van peer-to-peer communicatie kan bijdragen aan de veerkracht van jongeren, vooral in omgevingen waar toegang tot geestelijke gezondheidszorg beperkt is.

Concluderend toont dit onderzoek aan dat sociale media zowel positieve als negatieve effecten hebben op de perceptie van jongeren ten aanzien van kleinschalige rampen. Sociale media bieden jongeren toegang tot informatie, emotionele steun en een platform voor expressie, maar kunnen ook bijdragen aan verhoogde angst en vicarious trauma door herhaalde blootstelling aan gewelddadige beelden en onbetrouwbare informatie. Het is van groot belang dat jongeren leren kritisch met sociale media om te gaan, vooral in tijden van crisis, en dat er meer aandacht komt voor de contextuele factoren die de impact van sociale media op jongeren beïnvloeden. Het onderzoek legt ook de nadruk op de noodzaak om de sociale en culturele context van de doelgroep te begrijpen, vooral wanneer het gaat om de manier waarop rampen in verschillende delen van de wereld worden gepresenteerd en ervaren. Tot slot, door jongeren te leren omgaan met sociale media, kunnen we hen helpen veerkrachtiger te worden en beter omgaan met de impact van rampgerelateerde informatie.

Literatuurlijst

- Bishop, J., Ali, A., & Taylor, M. (2018). The Digital Divide and Social Media in the Developing World. *Medium*. Geraadpleegd van <https://medium.com/@munk.gdi/the-digital-divide-and-social-media-in-the-developing-world-89a61db638cd>
- Chandradasa, M., Rathnayake, L. C., Rowel, M., & Fernando, L. (2020). *Early phase child and adolescent psychiatry response after mass trauma: Lessons learned from the Easter Sunday attack in Sri Lanka*. *International Journal of Social Psychiatry*, 66(4), 331–334. <https://doi.org/10.1177/0020764020906093>
- Chong, D., & Druckman, J. N. (2007). *Framing theory*. *Annual Review of Political Science*, 10(1), 103–126. <https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.10.072805.103054>
- Commissariaat voor de Media. (2024). *Jongeren, nieuws en sociale media: Een blik op de toekomst van het nieuws*. <https://www.cvdm.nl/nieuws/onderzoeksrapport-jongeren-nieuws-en-sociale-media-een-blik-op-de-toekomst-van-het-nieuws>
- Entman, R. M. (1993). *Framing: Toward clarification of a fractured paradigm*. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Garfin, D. R., Silver, R. C., & Holman, E. A. (2014). *The novel coronavirus (COVID-19) outbreak: Amplification of public health consequences by media exposure*. *Health Psychology*, 39(5), 355–357. <https://doi.org/10.1037/hea0000875>
- Gerbner, G., Gross, L., Morgan, M., & Signorielli, N. (1980). *The “mainstreaming” of America: Violence profile no. 11*. *Journal of Communication*, 30(3), 10–29. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1980.tb01987.x>
- Gutteling, J. M. (2017). *Determinanten van risicoperceptie*. Ministerie van Infrastructuur en Milieu. https://www.researchgate.net/profile/Jan_Gutteling/publication/317936605_Determinanten_van_Risicoperceptie/links/59523f590f7e9b32923808a8/Determinanten-van-Risicoperceptie.pdf
- Hilliard, H. M. (2017, October). *Disaster response: Social media as a mechanism to foster resiliency* [Conference presentation]. 64th Annual Meeting of the AACAP, Washington, DC, United States.

- Huang, W., & Zou, W. (2023). *'Them' in an abnormal world: Media construction and responsibility attribution of left-behind children in rural China*. *Children & Society*, 37(6), 1880–1896.
<https://doi.org/10.1111/chso.12757>
- Johansson, M. (2014). *Media and disaster vulnerability: How media coverage influences individual and community resilience*. *Disaster Prevention and Management*, 23(1), 26–40.
<https://doi.org/10.1108/DPM-04-2013-0071>
- Jones, N. M., Thompson, R. R., Dunkel Schetter, C., & Silver, R. C. (2017). *Distress and rumor exposure on social media during a campus lockdown*. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 114(44), 11663–11668. <https://doi.org/10.1073/pnas.1708518114>
- Li, K., Li, J., & Li, Y. (2024). *The effects of social media usage on vicarious traumatization and the mediation role of recommendation systems usage and peer communication in China after the aircraft flight accident*. *European Journal of Psychotraumatology*, 15(1), 2337509.
<https://doi.org/10.1080/20008198.2023.2337509>
- McCombs, M. E., & Shaw, D. L. (1972). *The agenda-setting function of mass media*. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187. <https://doi.org/10.1086/267990>
- Nivel. (2023). *Licht herstel mentale gezondheid jongeren na rampen*. Geraadpleegd van <https://www.nivel.nl/nl/nieuws/licht-herstel-mentale-gezondheid-jongeren>
- Ohnuma, A., Narita, Z., Tachimori, H., Sumiyoshi, T., Shirama, A., Kan, C., ... & Kim, Y. (2023). *Associations between media exposure and mental health among children and parents after the Great East Japan Earthquake*. *European Journal of Psychotraumatology*, 14(1), 2163127.
<https://doi.org/10.1080/20008198.2022.2163127>
- Phan, T. Q., & Airoidi, E. M. (2015). *A natural experiment of social network formation and dynamics*. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 112(21), 6595–6600.
<https://doi.org/10.1073/pnas.1404770112>
- Shrestha, M., & Gaillard, J. C. (2013). *Small-scale disasters and children: Beyond vulnerability*. *Children, Youth and Environments*, 23(1), 142–164. <https://doi.org/10.7721/chilyoutenvi.23.1.0142>

Türkkan, T., & Hatipoğlu, E. (2025). *Factors affecting the mental health of youth after the Great Kahramanmaraş earthquake disaster*. Journal of Social Service Research, 51(2), 335–347.
<https://doi.org/10.1080/01488376.2024.2294871>

Bijlage I

Stap	Inhoud	Zoektermen
Sample (Doelgroep)	Kinderen en jongeren (10-24 jaar), met focus op de impact van kleinschalige rampen zoals lokale verkeersongelukken, luchtvervuiling, branden of kleinere natuurrampen.	"Children" OR "Adolescents" OR "Youth" OR "Teenagers" OR "Young people" OR "Students"
Phenomenon of Interest (Onderwerp)	Perceptie van kleinschalige rampen, met nadruk op hoe jongeren deze rampen waarnemen en hoe sociale media hun perceptie beïnvloeden.	"Risk perception" OR "Emotional response" OR "Psychological impact" OR "Media influence" OR "Disaster perception" OR "Response to disaster"
Design (Onderzoeksopzet)	Systematische literatuurstudie, met kwalitatieve en kwantitatieve studies over de invloed van sociale media op de perceptie van kleinschalige rampen bij jongeren.	"Qualitative research" OR "Systematic review" OR "Literature review" OR "Interviews" OR "Focus groups" OR "Thematic analysis"
Evaluation (Uitkomst)	Analyse van de invloed van sociale media op de risicoperceptie en emotionele reacties van jongeren. Factoren zoals frequentie van mediagebruik, vertrouwen in media en sociale invloeden.	"Social media" OR "Framing" OR "Cultivation" OR "Risk perception" OR "Influence of media" OR "Emotional response" OR "Social influence"
Overig (jaartal, type publicatie, etc.)	Peer-reviewed artikelen, gepubliceerd tussen 2010 en 2025, met een focus op kleinschalige rampen en de invloed van sociale media op jongeren.	Geen specifieke zoekterm, maar gefilterd in databases zoals ERIC, PsycInfo via EBSCOhost.

Bijlage II

